

opusdei.org

17. Aké vzťahy mal Ježiš s Rímskou ríšou?

Sedemnásta z 54 otázok o Ježišovi Kristovi a Cirkvi, na ktoré odpovedá tím profesorov histórie a teológie z Navarskej univerzity.

06.06.2023

V zložitom a často napätom spoločenskom a politickom prostredí sveta, v ktorom Ježiš žil, je pozoruhodné, že spočiatku rímsky štát otvorene neodmieta, no ani ho

nekriticky neprijíma. Dôležitým momentom je situácia opísaná vo všetkých troch synoptických evanjeliách, ako sa niektorí farizeji dohodli s herodiánmi a snažili sa Ježiša dostať zákernou otázkou: „Učiteľ, vieme, že vždy vravíš pravdu a podľa pravdy učíš Božej ceste. Neberieš ohľad na nikoho, lebo nehľadíš na osobu človeka. Povedz nám teda, čo si myslíš: Slobodno platiť cisárovi daň, či nie“ (Mt 22,16-17)? Odpoveď Ježiša je nám dobre známa: „Ale Ježiš poznal ich zlomyseľnosť a povedal: ‚Čo ma pokúšate, pokrytci! Ukážte mi daňový peniaz!‘ Oni mu podali denár. Spýtal sa ich: ‚Čí je tento obraz a nápis?‘ Odpovedali mu: ‚Cisárov.‘ Tu im povedal: ‚Dávajte teda, čo je cisárovo, cisárovi, a čo je Božie, Bohu‘“ (Mt 22,18-21)?

Ježišova odpoveď presahuje ľudský horizont jeho pokušiteľov. Stojí nad odpoveďou *áno* alebo *nie*, ku ktorej

ho chceli dotlačiť. Bola to veľmi zákerná otázka, lebo sa pokúšala zredukovať Ježišov náboženský a nadprirodzený postoj na časné záväzky. V kontexte, v ktorom bola otázka položená, ho vlastne nútila vybrať si, či je kolaborant s okupačným režimom Palestíny alebo revolucionár.

Tvárou v tvár tejto provokácii Ježiš nezamieňa Božie kráľovstvo so štátnym zriadením. Na jednej strane uznáva právomoci štátu vo všetkom, čo je zamerané na spoločné dobro, napríklad výber daní. Zvrchovanosť štátu však nie je absolútna. Vo vtedajšom rímskom svete, kde sa cisárovi vzdávala božská pocta, Ježiš v týchto záležitostiach právomoc štátu neuznáva: existujú záležitosti, na ktoré cisár nárok nemá, lebo patria Bohu. Občianske a náboženské inštitúcie sa podľa Ježišovho učenia nesmú vzájomne zamieňať, ani nesmú zasahovať do záležitostí, ktoré

im neprislúchajú, ale musia hľadať spoločnú cestu a vzájomne sa rešpektovať.

Najlepšou interpretáciou Ježišových slov bol život mnohých prvých kresťanov, obyčajných občanov, ktorí so svojimi spoluobčanmi budovali spoločnosť a žili v nej, a zároveň to aj dosvedčili mučeníckou smrťou, keď ich nespravodlivé zákony nútili nerešpektovať to, čo patrí Bohu.

.....

pdf | document generated
automatically from <https://opusdei.org/sk-sk/article/17-ake-vztahy-mal-jezis-s-rimskou-risou/> (03.04.2026)